

Complexnummer: 507734

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

H. Bonifatius

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

507735, 507736, 507737

Woonplaats

Haaksbergen

Gemeente

Haaksbergen

Provincie

Overijssel

Locatie van het hoofdobject

Veldmaterstraat 63, 7481 AC te Haaksbergen

Complexomschrijving

Inleiding

Rooms-katholieke KERK, de H.Bonifatius, uit 1934 met bijbehorende PASTORIE en POORTGEBOUW.

Het complex van gebouwen is in Delftse School-stijl ontworpen door de architect J.H. Sluymer uit Enschede. De aannemers J.H. ter Brake en J.H. Holweg uit Lichtenvoorde voerden het werk uit.

De toren met het dwars geplaatste zadeldak is geïnspireerd op de torens van oude Friese kerken. Dit heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat de bouwpastoor Jetze Brandsma uit Friesland afkomstig was.

Met de stichting van de parochie en de bouw van de kerk ontstond het nieuwe kerkdorp De Veldmaat. Hoewel De Veldmaat inmiddels deel uitmaakt van het dorp Haaksbergen heeft het toch een eigen karakter behouden.

Het complex ligt op de hoek van de Veldmaterstraat en de Geukerdijk aan de rand van de bebouwde kom van Haaksbergen. De kerk heeft het grondplan van een Latijns kruis en is met de voorgevel (Z) naar het zuiden georiënteerd (Veldmaterstraat). De pastorie op winkelhaakvormige plattegrond is tegen de westgevel van de kerk aangebouwd. Het poortgebouw annex lijkenhuisje markeert de toegang tot de begraafplaats aan de noordwestzijde van de kerk. De gebouwen zijn alle opgetrokken uit dezelfde handgevormde bruinglee kloostermop die het complex een ambachtelijk robuust aanzien geeft. Een laag gemetseld muurtje met stalen buis vormt de erfscheiding langs de straten. Eenvoudige stalen hekjes tussen gemetselde hekpijlers met ezelsrug vormen de entrees tot de pleinen

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

voor de kerk en de begraafplaats. Aan de west- en noordkant wordt het complex inclusief de begraafplaats afgeschermd door een hoge dichte haag.

De originele torenklokken zijn in de Tweede Wereldoorlog door de Duitsers gevorderd en in 1948 door de huidige vervangen. De torenuurwerken dateren uit 1935.

Het orgel in de kerk is in 1951 vervaardigd door de firma Jos Vermeulen uit Alkmaar. De kruiswegstaties en de Jozef en Maria beelden zijn van de hand van Jan Schoenmakers en evenals de gebrandschilderde ramen tussen 1953 en 1955 aangebracht. De muurschilderingen in het koor en het entreeportaal zijn eveneens na de tweede wereldoorlog vervaardigd door Jos ten Horn.

Deze onderdelen vallen niet onder de bescherming wegens te geringe ouderdom.

Waardering

Complex van rooms-katholieke kerk met bijbehorende pastorie en poortgebouw van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang vanwege:

- de traditionalistische aan de Delftse School verwante bouwstijl die kenmerkend is voor het werk van de architect J.H. Sluymer, die in Twente veel rooms-katholieke kerken heeft gebouwd
- de combinatie van traditionele en moderne bouwmaterialen
- de hoge ensemblewaarde van het complex
- de beeldbepalende situering aan de rand van het dorp Haaksbergen
- de gaafheid van de complexonderdelen

Monumentnummer*: 507735

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	29 juli 1997
Kadaster deel/nr	82827/9

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Haaksbergen	Haaksbergen	Overijssel

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Haaksbergen	C			3470

Omschrijving**

Omschrijving

De KERK op T-vormige plattegrond heeft een driebeukig schip met lager recht gesloten koor en een nog lager transept met zijbeuken. De sacristie is tegen de westelijke kruisarm aangebouwd. De overstekende zadeldaken hebben noklijnen van verschillende hoogte en zijn gedekt met rode holle en bolle pannen. De gevels van de kerk zijn opgetrokken uit een handgevormde geelbruine kloostermop en geleed met steunberen. De iets opgemetselde aanzetten en toppen van de topgevels zijn afgedekt met een ezelsrug, de overige gevels hebben een zaagtandlijst onder de goot. De gedrukte spitsbogen boven de venster- en deuren in de kerk zijn met gele zandstenen blokken versierd. Het vooraanzicht (Z) van de kerk wordt gedomineerd door de toren op vierkante grondslag onder dwarsgeplaatst zadeldak met een weerhaan op de nok. In de voet van de toren vormt een dubbele deur in een portiek onder gedrukte spitsboog de hoofdentree tot de kerk. De spitsboogvensters in de zijkapellen aan weerszijden van de toren zijn voorzien van glas-in-loodramen evenals het roosvenster boven de ingang. Onder de eenvoudige wijzerplaten van het uurwerk in de toren bevinden zich aan alle zijden galmgaten onder spitsbogen. De glas-in-loodvensters in de zijgevels van het schip, het koor en de zijbeuken van het dwarsschip (O en W) zijn uitgevoerd met een gemetselde vorktracing. In de topgevels van het dwarsschip worden de vensters geflankeerd door lancetvensters.

Mechanisch torenuurwerk J. van de Kerkhof, Aarle-Rixtel, in 1991 voorzien van elektrische opwinding.

Een deur in de westgevel vormt de toegang tot de sacristie. In de top van dezelfde gevel een laaddeurtje. Inwendig is de kerk inclusief de gewelven van het schip en transept geheel uitgevoerd in schoonmetselwerk met accenten van rose en gele baksteen. Enkele oorspronkelijke interieurelementen waaronder de kerkbanken, de biechtstoel en het vaandel zijn bewaard gebleven.

Waardering

Rooms-katholieke kruiskerk van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang vanwege:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- de aan de Delftse School verwante bouwstijl
- de beeldbepalende situering in De Veldmaat
- de ruimtelijk-functionele samenhang met de overige complexonderdelen
- de uit- en inwendige gaafheid

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

Monumentnummer*: 507736

Status rijksmonument
Inschrijving register* 29 juli 1997
Kadaster deel/nr 82827/2

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Haaksbergen Haaksbergen Overijssel

Locatiennaam Locatieomschrijving
Haaksbergen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Haaksbergen C 3470

Omschrijving**

Omschrijving

PASTORIE op winkelhaakvormige plattegrond waarvan de vleugel aan de straatzijde (Z) twee en het bouwdeel haaks daarop aan de achterzijde één bouwlaag telt. De gevels zijn opgetrokken in een handgevormde geelbruine kloostermop onder uitkragende zadeldaken die met rode holle en bolle pannen zijn gedekt. De opgemetselde aanzetten en toppen van de kopgevels (O en W) zijn afgedekt door een ezelsrug. Op de uiteinden van de nokken twee gemetselde schoorstenen. De strekken boven vensters en deuren zijn versierd met gele zandstenen blokken. Op de begane grond achtruits-, op de verdieping zesruits- en in de geveltoppen en dakkapel vierruits vensters met stalen kozijnen. In het tussenlid tussen de oostgevel van de lage dwarsvleugel die grenst aan het plein voor de kerk en de westgevel van de kerk een getoogde governiste deur. De ingang van de pastorie in de oostgevel van de lage dwarsvleugel bestaat uit een deur in een ondiep portiek onder gedrukte spitsboog met gele natuurstenen sierblokken. Rechts van deze entree een samengesteld kozijn met drie vensters. De grote dakkapel onder lessenaardak in het dakschild bevat eveneens drie vensters. De zuidgevel langs de straat heeft een grote gemetselde erkerpartij en balkon. Op de verdieping een centraal roosvenster en balkondeuren tussen zijlichten. Mechanisch torenuurwerk J. van de Kerkhof, Aarle-Rixtel, in 1991 voorzien van elektrische opwinding. Aan de toren zit in een blind raam een stenen zonnewijzer. Bovenin staat onder een zonnetje: 1815. Waardering

Pastorie van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang vanwege:

- de aan de Delftse School verwante bouwstijl
- de ruimtelijk-functionele samenhang met de overige complexonderdelen
- de uitwendige gaafheid

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)

Monumentnummer*: 507737

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	29 juli 1997
Kadaster deel/nr	82826/195

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Haaksbergen	Haaksbergen	Overijssel

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Haaksbergen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Haaksbergen	C			3470

*Omschrijving***

Omschrijving

POORTGEBOUW ANNEX LIJKENHUISJE met doorgang onder gedrukte spitsboog. De gevels zijn opgetrokken in een handgevormde geelbruine kloostermop onder een met rode holle en bolle pannen gedekt zadeldak. De hoeken van het gebouw zijn versterkt met steunberen en de opgemetselde aanzetten en toppen van de topgevels zijn afgedekt met ezelsruggen. Aan weerszijden van de doorgang in de oostgevel twee smalle lichtopeningen en in de westgevel twee opgeklampte deuren onder rondbogen. De zijgevels (N en Z) zijn voorzien van kleine roosvensters.

Waardering

Poortgebouw bij de begraafplaats van architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang vanwege:

- de functie als markering van de entree van de begraafplaats
- de aan de Delftse School verwante bouwstijl
- de typologie
- de ruimtelijk-functionele samenhang met de overige complexonderdelen

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Uitvaartcentra en begraafplaatsen	Begraafplaats en -onderdelen	Poortgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument